

Navn på initiativ	Samarbejde lokalt - Kommunen
Formål/mål for initiativet	Sønderborg kommune har flere hovedopgaver bl.a. myndighedsbehandling, velfærdsforvaltning og udvikling af kommunen. Ét af mange udviklingsopgaver er kommunens mål om at understøtte initiativer i de 37 landsbyområder (landsbylaug), for at landsbyerne er levende og eftertragtede bo-miljøer med en lokalforankring og identitet. Det er derfor vigtigt, at have et godt samarbejde med kommunen og forstå, hvor og hvordan kommunen potentielt passer ind i eksekveringen af BLUP Østerholm 2030 perspektivplanen.

Dato for udfyldelse/opdatering	2024.01.25
Arbejdsgruppens deltagere (navne)	<u>Peter Rathje</u> , Ulla Jørgensen m.v.

Kort (tekst)beskrivelse af initiativet
<p>Kommunen er f.eks. myndighed for lokalplaner, veje, bygninger, kloak/affald, miljø m.v. Velfærdsforvaltning handler om opgaver indenfor sundhed, beskæftigelse, det sociale område, børnepasning, folkeskolen, ældreplejen, erhvervs service, kollektiv trafik og veje, natur, miljø og planlægning og kultur. Udviklingsopgaver kan handle om bæredygtighed, turisme, medborgerskab, erhverv og grøn vækst m.m.</p> <p>Det er byrådets vision at understøtte lokale aktiviteter og fysiske mødesteder for her igennem at styrke livskvaliteten og sammenholdet i landsbyerne såvel som samarbejdet landsbyerne imellem set i sammenhæng med lokal- og områdebyer.</p> <p>Det er derfor vigtigt for landsbylauget, at have et godt samarbejde med Kommunen samt forstå, hvor og hvordan kommunen potentielt passer ind i eksekveringen af BLUP Østerholm 2030 planen med henblik på at styrke dialog og effektskabelsen.</p> <p>Kommunen arbejder strategisk med landsbyerne inden for rammerne af Sønderborg Modellen for at skabe en bæredygtig vækst og udvikling i landsbyerne. Modellen henviser til, hvorledes Byrådet har nedsat en række udvalg, heriblandt Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, som samarbejder tæt med de 37 landsbylaug og det fælles Landsbyforum, hvor alle landsbylaug automatisk er medlemmer. Ca. fire gange om året mødes et par udpegede repræsentanter fra hvert landsbylaug i Landsbyforum, for at udveksle erfaringer og "løfte" fælles udfordringer. Landsbyforum driver bl.a. Mobiliteitsgruppen, som på tværs af kommunens geografi arbejder med at fremme bæredygtige kollektive transportløsninger for landdistrikterne.</p> <p>Hvert landsbylaug tildeles 7.500 kr. pr. år samt hjælp til udvikling og gennemførelse af den lokale udviklingsplan og gratis Infoland-hjemmeside: www.osterholm.dk. Handlinger i den lokale udviklingsplan (BLUP) kan desuden søge finansiel støtte i Puljen til Borgerinitiativer, hvor der er knap 1.000.000 kr. til uddeling pr. år. Desuden kan lokale arrangementer gratis annonceres på de store pyloner i Sønderborg, Gråsten, Guderup og Nordborg, når arrangementet henvender sig til et bredere publikum (henvendelse til sekretariat for landdistrikter for booking).</p>

SONFOR (tidligere Sønderborg Forsyning) er et kommunalt datterselskab med fokus på affaldshåndtering, genanvendelse, spildevandshåndtering og i visse dele af kommunen også vandforsyning og fjernvarme (Nordborg/Guderup). SONFOR anvender selvstændige vognmænd til udførelse af den daglige renovation.

Landsbyforum og Byrådet afholder årligt et [topmøde](#), hvor udvalgsformænd m.v. kommenterer på aktuelle og vigtige landdistriktstemaer.

Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter afholdt i 2023 en række møder i landdistrikterne som konkretiserede udvalgte fælles problemstillinger og efterfølgende gennem fokuserede møder, satte fokus på dialog med kommunens medarbejdere og politikere med henblik på at løse problemstillingerne. Et af møderne fokuserede på trafik og vejforhold.

Kommunen har en one-point-entry for landsbylaugene til landdistriktskoordinatoren og landsbyudvikleren, som servicerer landsbylaugene, Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter, Landsbyforum m.v. Efter behov og afhængigt af den konkrete sag, inddrages andre fag-medarbejdere i kommunen og politikere.

Oplever man som borger et behov for kommunens attention på vedligeholdelse af veje, parkanlæg m.v. kan man give kommunen et praj – læs mere [her](#).

Som det fremgår spænder samarbejdsmulighederne med Kommunen fra myndighedsopgaver til fælles projekt- og turismeudvikling. Baseret på BLUP Østerholm 2030 kan der aktuelt listes følgende samarbejdsprojekter:

- BLUP Østerholm 2030 planen udarbejdes på opfordring af Sønderborg Kommune med henblik på at sikre en beboer/landsby-drevet rammesætning af landsbyens udvikling frem mod 2030 og identificere udviklingstemaer, som enten kan gennemføres på landsbyplan, i samarbejde med kommunen eller med eksterne partnere.
- Vejforhold og hastigheder, som ligger ansvarsmæssigt i kommunens afdeling for anlæg og infrastruktur.
- Kollektiv transport omfatter i kommunen by-busserne samt flextrafik. Mobilitetsgruppen med reference til Landsbyforum arbejder som tidligere nævnt med at fremme bæredygtige transportløsninger for landdistrikterne i Sønderborg kommune. BLUP/Infrastruktur-initiativerne har bl.a. fokus på at omlægge busdriften, styrke flextrafik, etablere køre-sammen-grupper.
- Kommunen er vandløbsmyndighed for alle typer vandløb, herunder åbne og rørlagte vandløb, gravede kanaler og dræn. Kommunen har pligt til at vedligeholde alle kommunens offentlige vandløb, som det står beskrevet i vandløbsregulativerne.
- Kommunens miljøafdeling er myndighed vedr. rensning af spildevand.
- Kommunen er bygningsmyndighed i forbindelse med byggetilladelser.
- Etablering af sø-projektet nedenfor slotsruinen har givetvis også en relation til kommunens natur/miljøafdelinger. Relationer og kontaktpersoner skal undersøges.
- Udvikling af de historiske vandreruter kan med fordel annonceres på kommunens nye APP: "[Naturlandet Sønderborg](#)" i samarbejde med Kommunen.
- Etablering af multitoilet ved stranden for besøgende gæster og vandrere på Als-stien m.v. i tæt samarbejde med Landsbyforum og Sekretariat for landdistrikter pga. myndighedsbehandlingen.
- Nye Østerholm-beboer i "Vild med vilje" projekter kan hente inspiration (og tilskud) fra Kommunen.
- IT-support løsninger som kan cloudes og facilitere vidensdelingen, fortsat udvikling og eksekvering af BLUP Østerholm 2030 handleplanen

Kommunens landdistriktskoordinator og landsbyudvikler bistår koordinering af opgaver og kompetencer imellem kommunens afdelinger og landsbylaugene.

Interessentnavne	Roller/opgaver	Motivation for deltagelse	
Beboerne	Klassiske borger-opgaver/relationer til kommunen. Beboerne har mulighed for at henvende sig til Østerholm Landsbylaug som lokal paraplyorganisation for varetagelse af lokalområdets interesser.	Forventninger til servicering fra kommunens relevante afdelinger	
Landsbylaugets bestyrelse & BLUP-initiativ-grupperne	Koordinering og nye fælles tiltag relateret til eksekveringen af de vedtagne handleplaner	Kommunen er vigtig partner i de fleste BLUP initiativer	
Kommunen	Myndighed, projektudvikler m.v. i relation til BLUP-handleplanen	Byrådet har prioriteret en særlig indsats i landdistrikterne – se side 1 i konstituerings-aftalen fra december 2021 her .	

Konkrete planlagte handlinger/actions	Ansvarlig	Deadline	Relaterede omkostninger & finansiering/funding
Forventningsafstemning kommunens landdistriktskoordinator - samarbejdsflader, agendaer, ambitionsniveauer og kontaktpunkter – jf. ovenstående beskrivelse af kontakflader.	Peter Rathje	1. kvartal 2024	n/a
Deltagelse i Landsbyforums møder samt temamøder, indkaldt af Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter	Peter Rathje, Ulla Jørgensen	2024+	n/a

BLUP Østerholm 2030

Årligt møde hvor fremdrift evalueres og nye temaer diskuteres	Peter Rathje, Ulla Jørgensen	1. kvartal 2025, 2026, 2027,	n/a